

YTTRANDE

2013-12-02

Länsstyrelsen i Gotlands län
Att: Marie Jakobsson
marie.jakobsson@lansstyrelsen.se

Angående riksintressen friluftsliv på Gotland

Länsstyrelsen ska lämna underlag till Naturvårdsverket angående riksintressen för friluftsliv på Gotland. Naturskyddsföreningen Gotland lämnar härmed följande synpunkter:

Vi vill påminna om att hela Gotland är utpekad som område där turism och rörligt friluftsliv särskilt ska beaktas enligt Miljöbalken 4 kap, 2 §.

Ju mer vi har tänkt runt begreppet ”riksintresse för det rörliga friluftslivet”, desto mer tveksamma har vi blivit till hur man ska se på detta och dess avvägningar mot andra riksintressen. När det gäller avvägning mellan olika riksintressen måste riksintresset för naturvård väga tyngre än riksintresset för friluftslivet enligt vår mening. Man kan alltså inte exploatera värdefull natur för att gynna ett specifikt friluftsliv, exempelvis om man skulle vilja introducera bergsklättring på Karlsöarna. Det finns alltså en risk med att peka ut värdefulla naturområden som riksintressen för friluftsliv. Föreningen har redan framfört synpunkter om detta till Länsstyrelsen när det gäller enskilda reservat.

Det behövs också en diskussion om hur stora områdena för riksintresse för friluftslivet ska göras. Domstolarna resonerar i termer av ”betydande ingrepp” i riksintressen och räknar %. Om exempelvis hela gotlandskusten är riksintresse för friluftslivet, så kan man exploatera några kilometer kust för annat ändamål, utan att det utgör ett betydande ingrepp, eftersom några kilometer av kusten är en liten del, procentuellt sett, av hela kusten. Är det kanske bättre att peka ut valda delar av kusten som riksintresse för friluftslivet, exempelvis Sudersand och Tofta strand?

Om friluftslivets intresset handlar om att uppleva stora oexploaterade områden av vildmarkscharakter, tysta från samhällets ljudmatta, då kan det behövas stora sammanhängande områden. Då får man peka ut just den aspekten i motiveringen för ett utpekad område. Ett exempel kan vara den tänkta nationalparken i Fleringe / Bunge.

Utifrån de kriterier som anges i riktlinjerna inför den nu aktuella översynen, föreslår vi en kraftig minskning av områden jämfört med idag och att följande områden kan ingå:

- Södra Hällarna i Visby med avgränsning enligt det regionala naturreservatet
- Galgberget, Bergbetningen, Gustavsvik och Åsbergiska hagen i norra Visby
- Rävhamnen och markerna ut till Follingbohöjden inkl. Svajde öster om Visby
- Området Skrubbs-Traume öster om Visby
- Visborgsslätt och söderut söder om Visby

Vi har i processen för att formulera vårt svar haft uppe åtskilliga förslag på olika tänkbara områden som riksintressanta för det rörliga friluftslivet, som vi alltså valt att ställa oss tveksamma till av olika anledningar. För din information noterar vi dem ändå här:

Gotlandskusten. Det innebär viss överlappning med andra föreslagna områden nedan.

Storsudret, gränsen norrut Fidenäset. Kanske kan Grötlingboudd vara med, trots att den egentligen ligger utanför Storsudret.

Östergarnslandet inklusive Östergarnsholm

Fårö

Gotska Sandön

Båda Karlsöarna

Slite skärgård inklusive hela Furillen, Asunden och Enholmen

Hela det föreslagna området för nationalpark i Fleringe och Bunge (nv om väg 148)

Kulturreseptatet Norrbys i Väte

Lojstasjöarna (fiske, kanoting)

Tofta skjutfält (bl.a. med tanke på den stora endurotävlingen som går där varje år)

Området runt Gotland Ring i Fleringe.

Gotlands samlade slätterängar

Gotlands blommande vägkanter

Huvudsakliga motivet till att vi valt att inte ha med dessa är konflikten med områdenas naturvärden, som vi alltså anser är viktigare att prioritera. Andra motiv är invändningen mot att ha för stora områden (%-resonemanget vad gäller betydande intrång).

När ni bestämt er för vilka områden ni vill anmäla till Naturvårdsverket, kan vi bistå med synpunkter på underlag och motiveringar för just de områdena.

För Naturskyddsföreningen Gotland

Anncatrin Hjernquist, ordf.

Anders Lekander, sekr.